

1986-05-05

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I NORRBOTTENS LÄN
BD 26 VETTASJÄRVI, GÄLLIVARE KOMMUN

Karta: 28K NO 28L NV
29L SO 29M SV

Läge:

Area: 2 100 ha
varav ha land
och ha vatten

Naturgeografisk region: 52a Norra Barrskogslapland med stora myrar.

Landskapsformer: Bergkullslätt.

Terrängformer: Veikkimorän.

Vegetationstyper: Sjöar och vattendrag.

Intresseaspekter (ej rangordnade): Primära: B G H
Sekundära: Z O

Urvalskriterier (förutsättningar för områdets naturvärde):

D Rik och särpräglad flora.

E Märklig sjömorfologi.

Förutsättningar för att områdets naturvärde skall bibehållas: Sjöns nuvarande vattenkvalité och vattenregim bibehålls.

Områdets huvuddrag:

Sjön Vettasjärvi är belägen söder om Kalixälven ca 20 km NV om dess sammanflöde med Tarendöälven. Terrängen runt sjön Vettasjärvi kännetecknas av moränkullar samt talrika småsjöar och myrar. Enligt Hoppe (1969) utgör området ett av våra bäst utvecklade moränbacklandskap av s k Veikkimoräntyp. Ett egendomligt drag i sjöns bäckenmorfologi utgör den halvkilometerlånga smala sandudden, som delar upp sjön i två delar.

Vettasjärvis omgivningarna domineras av barrskogar dels av lavristtyp och dels av frisk ristyp. Långa strandsträckor ansluter direkt till blöta myrmarker och rik myrvegetation finns i området. Själva sjöns vegetation är mycket särpräglad dels genom sin frodighet, dels genom förekomsten av den ytterst sällsynta vattenfickmossan (*Octodiceria fontanum*) som här har sin nordligaste utpost i världen. Här finns dessutom massförekomster av sjöplommon av algen *Nostoc Zetterstedii*, yppiga bestånd av sprängört och vattenpilört, alla i Lapland sällsynta arter. Området erbjuder goda vinterbeten för älg. Utter har observerats i området. Fågellivet är relativt artrikt med ett 60-tal observerade arter. Däribland kan sångsvan, sädgås och fem rovfågelarter nämnas.

1986-05-05

BD 26

Värdeomdöme:

Vettasjärvis vattenvegetation är mycket särpräglad och avviker betydligt från andra lappländska sjöar. Här finns bl a den mycket sällsynta vattenfickmossan på sin nordligaste utpost i världen. Sjön ligger i ett välutvecklat Veikkimoränområde och har en säregen morfologi.

Anmärkningar:

Det biologiska underlagsmaterialet är bristfälligt.

Referenser:

Rosenberg, M, 1979: Naturinventering av Kalix älv inom Kiruna och Gällivare kommuner.

Statens Naturvårdsverk 1969: Norrlandsälvarnas naturvärden SNV Publ 1969:13.